

HRVATSKI SABOR

KLASA: 960-01/16-01/04

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 7. srpnja 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o proglašenju "Hrvatskog dana osviještenosti o debljini"*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku, aktom od 28. lipnja 2016. godine.

Za svoju predstavnicu, koja će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Odbor je odredio dr. sc. Ines Stranja-Linić, predsjednicu Odbora.

PREDSJEDNIK

akademik Zeljko Reiner

HRVATSKI SABOR
Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku
Zagreb, 28. lipnja 2016.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 08-07-2016		
Klasifikacijska oznaka: 960-0/16-01/04	Org. jed. 65	
Obradbeni broj: 6521-10-16-01	Pril. 2	Vrij. -

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. i članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku podnosi Hrvatskome saboru

PRIJEDLOG ODLUKE O PROGLAŠENJU
„HRVATSKOG DANA OSVIJEŠTENOSTI O DEBLJINI“

Navedeni prijedlog Odluke utvrdio je Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskoga sabora na 10. sjednici, održanoj 15. lipnja 2016.

Za svoje predstavnike koji će u ime Odbora sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela Odbor je odredio Ines Strenja - Linić, predsjednicu Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

dr. sc. Ines - Strenja Linić, dr. med.

Prilog: - prijedlog Odluke s obrazloženjem
- Mišljenje Ministarstva zdravlja

**PRIJEDLOG ODLUKE O PROGLAŠENJU
„HRVATSKOG DANA OSVIJEŠTENOSTI O DEBLJINI“**

Prijedlog

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj..... 2016. donio

ODLUKU

o proglašenju „Hrvatskog dana osviještenosti o debljini“

I

Dan 16. ožujka proglašava se „Hrvatskim danom osviještenosti o debljini“.

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Proglašenjem 16. ožujka Hrvatskim danom osviještenosti o debljini Republika Hrvatska pridružuje se zemljama Europske unije, ali i svijeta koje su problem debljine, odnosno pandemiju pretilosti nazvanu „*globesity*“, shvatile kao ozbiljan javnozdravstveni problem te ovu pošast modernog načina života nastoje riješiti sustavnim, multidisciplinarnim pristupom.

U više od 95 % slučajeva debljina je bolest stila života, odnosno bolest suvremene civilizacije. Samo u 1 do 2 % bolesnika uzrokovana je nekontroliranim prekomjernim unosom hrane, a u manje od 5 % bolesnika uzroci mogu biti genetske, endokrine ili metaboličke bolesti. Ubrzana informatizacija i globalizacija olakšale su brzo širenje debljavajućeg stila života i popratne epidemije debljine do razmjera današnje pandemije. Stil života koji je razlogom krupne promjene prehrane (povećanje unosa energije hranom), smanjenje tjelesne aktivnosti i skraćivanje spavanja uzrokovali su daljnji nesklad između unosa i potrošnje energije, odnosno malen, ali kroz dulje vrijeme neprekidan unos suviška energije.

Poznato je da debljina kao kronična bolest ne ruši samo kvalitetu života nego i skraćuje život. U onih u kojih traje od djetinjstva smanjuje očekivano trajanje života za čak 17 - 20 godina. Povišene masnoće u krvi, poremećena tolerancija glukoze ili šećerna bolest (osobito dijabetes tipa 2) te bolesti krvnih žila (arterijska hipertenzija) samo su neke od komplikacija pretilosti, a njezino neliječenje predstavlja faktor rizika za razvoj cijelog niza i drugih kroničnih nezaraznih bolesti. Posebnu pozornost stoga treba posvetiti prevenciji, dijagnosticiranju i liječenju debljine u djece i adolescenata jer se može očekivati da će baš zbog nje naša djeca živjeti kraće od nas. Naime, u svijetu ima više od 22 milijuna djece mlađih od pet godina s prekomjernom težinom, a Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) procjenjuje da će do 2025. godine 50 % svjetskog stanovništva biti debelo.

Prema Istraživanju o zdravstvenom ponašanju učenika (Health Behaviour in School-aged Children, HBSC 2016., podaci za 2013./2014. godinu) provedenom u više od 40 zemalja i regija Europe i svijeta uključujući Hrvatsku, u dobi od 11 godina samo u 10 zemalja ima više učenika i učenica s prekomjernom težinom nego u Hrvatskoj. Udio učenika u Republici Hrvatskoj s indeksom tjelesne mase većim od vrijednosti aritmetičke sredine uvećane za 1 standardnu devijaciju opada s dobi, od 33 % u jedanaestogodišnjaka, 27 % u trinaestogodišnjaka na 24 % u petnaestogodišnjaka, dok je u učenica pad znatnije izražen, s 20 % u dobi od 11 godina, preko 14 % u dobi od 13 godina na 9 % u dobi od 15 godina.

U evidenciji medicine rada (Zdravstveno-statistički ljetopis 2015.) pod dijagnozom prekomjerne tjelesne mase (E65) i debljine (E66) zabilježeno je gotovo 6500 osoba u dobi 22 do 45 godina i više od 8000 pacijenata starijih od 46 godina, dok je u djelatnosti opće medicine ova brojka daleko veća, zabilježeno je 13.600 dijagnoza prekomjerne tjelesne mase. U djelatnosti zdravstvene zaštite školske djece, mladeži i studenata debljina je zabilježena u 8,6 % učenika osnovnih, i 10,3 % učenika srednjih škola.

Prema Global status report on non-communicable disease (World Health Organization) za 2014. Godinu, procijenjena prevalencija osoba (18 godina i stariji) s indeksom tjelesne mase $\geq 25\text{kg/m}^2$ u Republici Hrvatskoj iznosi 58.8 %.

Uvažavajući sve navedeno, Republika Hrvatska prepoznala je veličinu i ozbiljnost problema koju nosi debljina, posljedice koje uzrokuje te načine na koji se može utjecati na

njezino smanjenje. Rješenje debljine nije u liječenju nego u prevenciji, pri čemu pomaže osvješćivanje javnosti i edukacija o pravilnoj prehrani i tjelesnoj aktivnosti od najranijih dana. Obilježavanje Hrvatskog dana osviještenosti o debljini, 16. ožujka, trebalo bi biti jedan od doprinosa utjecaju na njezino smanjenje radi unapređenja zdravlja, sprječavanja bolesti i podizanja kvalitete i duljine života svih nas, pogotovo mladih naraštaja.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVLJA
Uprava za ambulantnu zdravstvenu zaštitu i zaštitu u zajednici
KLASA: 130-05/16-01/90
URBROJ: 534-03-1-1/1-16-4
Zagreb, 29.04.2016.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 05-05-2016	
Klasifikacijska oznaka: 021-15/16-05/33	Org. jed. 6521-10
Uredbeni broj: 534-16-03	Pril. Vrij. - -

HRVATSKI SABOR
Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku
dr.sc. Ines Strenja-Linić, dr.med.,
predsjednica
Trg Svetog Marka 6, 10 000 Zagreb

**PREDMET: Proglašenje Hrvatskog dana osvještenosti o debljini
mišljenje- dostavlja se**

Veza: KLASA: 021-15/16-05/33, URBROJ: 6521-10-16-03, 19.4.2016.

Poštovana,

nastavno na Vaš dopis, Klasa: 021-15/16-05/33, Urbroj: 6521-10-16-03, sa zamolbom za mišljenje na prijedlog Udruga za prevenciju prekomjerne težine za proglašenje Hrvatskog dana osvještenosti o debljini, slobodni smo odgovoriti Vam kako slijedi.

Ministarstvo zdravlja svjesno je veličine javnozdravstvenog problema debljine, koja zahvaća sve dobne skupine te njezinog utjecaja na kvalitetu i dužinu trajanja života. U većini zemalja članica Europske Unije poprima zabrinjavajuće epidemijske razmjere. Budući da prekomjerna tjelesna težina predstavlja faktor rizika za razvoj cijelog niza kroničnih nezaraznih bolesti i da postaje sve veći socijalno ekonomski problem, mišljenja smo da je neophodan interdisciplinarni pristup rješavanju problema prekomjerne tjelesne težine i smanjene tjelesne aktivnosti te podržavamo sva nastojanja u osvješćavanju problema debljine i njezinog utjecaja na zdravlje.

Nastavno na navedeno, podržavamo prijedlog proglašenja Hrvatskog dana osvještenosti o debljini kako bismo i na taj način ukazali na veličinu problema debljine, posljedice koje uzrokuje te načine na koji možemo utjecati za njezino smanjenje, a s ciljem unaprjeđenja zdravlja i sprječavanja bolesti te podizanja kvalitete života.

S poštovanjem,

doc.dr. Mario Nakš, dr. med.

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Pismohrana, ovdje

Na znanje:

1. Udruga za prevenciju prekomjerne težine

Ministarstvo
zdravlja
Za zdravlje Zajedno.

Ksaver 200a, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska
T + 385 1 46 07 555 F + 385 1 46 77 076
www.zdravlje.hr